

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. P.14.0414.N

R J V D B,

inverdenkinggestelde,

eiser,

met als raadsman mr. Bart Spriet, advocaat bij de balie te Turnhout,

tegen

1. **IMPERIAL TOBACCO Ltd.**, met zetel te Bristol BS99 7UJ (Verenigd Koninkrijk), POB 244, Upton Road,
burgerlijke partij,
2. **GALLAGHER Ltd.**, met zetel te KT 13 OQU Weybridge (Surrey), (Verenigd Koninkrijk), Members Hill, Broaklands Road,
burgerlijke partij,

verweerders.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen, kamer van inbeschuldigingstelling, van 3 februari 2014.

De eiser voert in een memorie die aan dit arrest is gehecht, vijf middelen aan.

Afdelingsvoorzitter Luc Van hoogenbemt heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Luc Decreus heeft geconcludeerd.

II. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

1. Een inverdenkinggestelde kan slechts onmiddellijk cassatieberoep instellen tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat gewezen is op zijn hoger beroep tegen de beschikking van de raadkamer die hem naar de correctionele rechtbank verwijst, op voorwaarde dat hij tegen deze beschikking hoger beroep kon instellen.
2. Het arrest verklaart het hoger beroep van de eiser naar recht niet ontvankelijk in de mate de raadkamer zijn verzoek tot uitstel *sine die* vermits de zaak niet in staat van wijzen zou zijn, verwierp omdat niet is voldaan aan de in artikel 135, § 2, Wetboek van Strafvordering bepaalde ontvankelijkheidsvoorwaarden.
3. In de mate eisers cassatieberoep tegen die beslissing van het arrest is gericht, is het om dezelfde reden niet ontvankelijk.

Eerste middel

4. Het middel voert schending aan van artikel 6.3.a EVRM, evenals miskenning van het algemeen rechtsbeginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging en het recht op een eerlijk karakter van het strafproces: het arrest wijst eisers verweer af dat de strafvordering onontvankelijk dient te worden verklaard omwille van de “*exceptio obscuri libelli*”; in het kader van de regeling van de

rechtspleging is vereist dat de inverdenkinggestelde volledig en gedetailleerd op de hoogte wordt gebracht van zowel de aard als de reden van de tegen hem ingestelde beschuldiging door de partij die de strafvervolging instelt en navolgend uitoefent; het ter zake voldoende ingelicht zijn van de inverdenkinggestelde kan niet blijken uit inlichtingen, gegeven door de politie of de onderzoeksrechter tijdens een verhoor in de beginfase van het onderzoek.

5. Artikel 6.3.a EVRM is in principe alleen van toepassing op de vonnisge rechten en niet op de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de regeling van de rechtspleging.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

6. Hoewel het recht van verdediging vereist dat een inverdenkinggestelde voldoende wordt ingelicht over de hem ten laste gelegde feiten, volgt uit geen enkele bepaling noch uit enig algemeen rechtsbeginsel dat die inlichting alleen kan voortvloeien uit de vordering tot verwijzing vanwege het openbaar ministerie. Die inlichting kan mede blijken uit de stukken van het strafdossier, zoals onder meer een verhoor dat van de inverdenkinggestelde werd afgenomen in de loop van het onderzoek, waarvan hij heeft kunnen kennisnemen en waarover hij zijn recht van verdediging voor het onderzoeksgerecht vrij heeft kunnen uitoefenen.

In zoverre het middel aanvoert dat die inlichting uitsluitend dient te blijken uit de vordering tot verwijzing, faalt het naar recht.

7. Met de redenen die het arrest (rubrieken 3.9.2 en 3.9.3) weergeeft, is de beslissing dat de omschrijving van de ten laste gelegde feiten voldoende duidelijk is en de eiser toelaat in het huidige stadium zijn recht van verdediging uit te oefenen, naar recht verantwoord.

In zoverre kan het middel niet worden aangenomen.

Tweede middel

8. Het middel voert schending aan van de artikelen 135 en 235bis Wetboek van Strafvordering, evenals miskennis van het algemeen rechtsbeginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging, het recht op een eerlijk karakter van het strafproces en de tegenspraak: het arrest preciseert, in antwoord op eisers ver-

weer tegen de onduidelijkheid van de telastleggingen J en O, deze door te verwijzen naar onder meer zeven concrete processen-verbaal uit het omvangrijk straf-dossier die niet worden aangehaald in de eindvordering; de appelrechters laten evenwel na het debat te heropenen teneinde de eiser toe te laten kennis te nemen van deze preciseringen en zijn recht van verdediging hierover uit te oefenen; aldus is de beslissing niet naar recht verantwoord.

9. Artikel 6.3.a EVRM is in de regel van toepassing op de vonnisgerechten en niet op de onderzoeksgerechten, tenzij de niet-inachtneming ervan het eerlijk karakter van het proces ernstig in het gedrang brengt.

In zoverre faalt het middel naar recht.

10. Bij de beoordeling of een zaak eerlijk is behandeld in de zin van artikel 6.1 EVRM, moet worden nagegaan of de zaak in haar geheel op een eerlijke wijze is behandeld, dit is onder meer of bij de beoordeling van de zaak ten gronde de beklagde kennis heeft gekregen van wat hem ten laste wordt gelegd en de kans heeft gekregen om vrij tegenspraak te voeren over de door het openbaar ministerie tegen hem ingebrachte gegevens.

11. Wanneer het onderzoeksgerecht oordeelt dat de omschrijving van een bepaald feit in de vordering tot verwijzing onvoldoende nauwkeurig is, dient het daarvan kennis te geven aan de partijen met het oog op een mogelijke precisering.

12. Het arrest stelt dat voor de telastleggingen J en O de eindvordering niet vermeldt over welk aanbod, belofte, voordeel of ambtsverrichtingen het gaat.

Met verwijzing naar een aantal processen-verbaal, twee andere telastleggingen, het bevel tot aanhouding van de eiser, zijn voorafgaande ondervraging door de onderzoeksrechter en de verhoren van twee mede-inverdenkinggestelden, te weten stukken of gegevens waarvan de eiser kennis kon nemen en waarover hij tegenspraak kon voeren, preciseert of herkwalificeert het de telastleggingen J en O niet, maar weerlegt en beantwoordt het eisers verweer dat de telastleggingen, die omschreven zijn in de bewoordingen van de wet, onduidelijk zijn en oordeelt het integendeel dat zij voldoende nauwkeurig zijn omschreven om de eiser in het huidige stadium de mogelijkheid te bieden zijn verdediging te voeren. De appelrechters dienden de eiser aldus niet uit te nodigen zich hierover te verdedigen.

In zoverre kan het middel niet worden aangenomen.

Derde middel

13. Het middel voert schending aan van de artikelen 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek: het arrest preciseert de telastlegging O (actieve omkoping) door onder meer uitdrukkelijk te verwijzen naar de telastlegging G (witwassen) om te oordelen dat het minstens gaat om de gelden en goederen die door de onderzoekers werden inbeslaggenomen bij de opsporingsbeambte van de fod Financiën aan wie het aanbod, de belofte of het voordeel werd voorgesteld; de buitenlandse bankverrichtingen, omschreven in de telastlegging G, hebben evenwel niets te maken met het materiële feit van het in België voorstellen van een aanbod, een belofte of voordeel aan een opsporingsbeambte; aldus miskennen de appelrechters de bewijskracht van de telastleggingen G en O, zoals omschreven in de vordering tot verwijzing.

14. De miskennis van de bewijskracht van een akte betreft de uitlegging van de bewoording daarvan, eventueel in samenhang met de stukken naar dewelke die akte verwijst. Ze betreft niet de juridische of feitelijke gevolgtrekking die de rechter uit de door hem uitgelegde akte maakt.

In zoverre het middel berust op een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

15. Voor het overige geeft het arrest van de telastleggingen G en O zoals omschreven in de vordering tot verwijzing een uitlegging die met de bewoordingen ervan niet onverenigbaar is.

In zoverre mist het middel feitelijke grondslag.

*Vierde middel**Eerste onderdeel*

16. Het onderdeel voert schending aan van de artikelen 47*decies*, § 6, en 56*bis*, vijfde lid, Wetboek van Strafvordering: het arrest oordeelt dat de onderzoeksrechter of andere personen die betrokken zijn bij een huiszoeking in het kader van een andere procedure, kennis kunnen nemen van stukken, opgemaakt in het kader van een bijzondere opsporingsmethode, indien die het voorwerp uitmaken van mogelijke misdrijven door de opstellers ervan of hierover elementen kunnen bevatten,

en dat de onderzoekers aldus hun beroepsgeheim niet schenden en het door hen opgestelde proces-verbaal niet nietig is; de onderzoeksrechter heeft slechts een beperkte toegang tot het vertrouwelijk dossier en mag de inhoud ervan die onder het beroepsgeheim valt, niet vermelden in een proces-verbaal; de afscherming van de inhoud van het vertrouwelijk dossier is van essentieel belang om de identiteit van de informant te beschermen en aldus diens veiligheid te vrijwaren; dit vertrouwelijk karakter blijft behouden bij het uitvoeren van onderzoeksdaden in andere strafdossiers, zelfs indien het onderzoek betrekking zou hebben op een mogelijke betrokkenheid van de betreffende informantenbeheerder.

17. De artikelen *47decies*, § 6, en *56bis*, vijfde lid, Wetboek van Strafvordering regelen de toegang tot het vertrouwelijk dossier dat wordt bijgehouden in het kader van de informantenwerking. Uit deze bepalingen volgt dat de inhoud van dit dossier in de regel onder het beroepsgeheim valt.

Deze bepalingen staan er evenwel niet aan in de weg dat bij een huiszoeking in het kader van een gerechtelijk onderzoek kennis kan worden genomen van de stukken uit het vertrouwelijk dossier betreffende een ander onderzoek indien deze stukken elementen kunnen bevatten van mogelijke misdrijven, gepleegd door de opstellers ervan, waardoor deze stukken hun vertrouwelijk karakter verliezen.

Het onderdeel dat uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt naar recht.

Tweede onderdeel

18. Het onderdeel voert schending aan van de artikelen 135, 223 en *235bis* Wetboek van Strafvordering en de artikelen 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek: het arrest miskent de bewijskracht van de vordering tot verwijzing van het openbaar ministerie door te oordelen dat kennis werd genomen van het vertrouwelijk dossier in het kader van een andere procedure, terwijl die vordering uitdrukkelijk ook betrekking heeft op de dossiers waarin precies de vertrouwelijke verslagen werden opgesteld; minstens hebben de appelrechters met de loutere vermelding dat het ging om een huiszoeking “*in het kader van een andere procedure*” niet geantwoord op het precieze verweer dat de artikelen *47decies*, *56bis* en 57, § 1, Wetboek van Strafvordering werden geschonden door de inzage en kopie van de vertrouwelijke rapporten, het desbetreffend opstellen van

processen-verbaal en de samenvoeging met de dossiers waarin de eiser als geregistreerde informant heeft gewerkt en waarin de vertrouwelijke verslagen werden opgesteld door de lokale informantenbeheerder en bewaard door de procureur des Konings.

19. Door vast te stellen dat ter gelegenheid van “*een huiszoeking in het kader van een andere procedure*” de onderzoeksrechter kennis heeft kunnen nemen van stukken die afkomstig zijn uit vertrouwelijke dossiers die opgemaakt werden in het kader van nog andere onderzoeken, geeft de kamer van inbeschuldigingstelling van de vordering tot regeling van de rechtspleging voor alle voormelde onderzoeken samen, een uitlegging die met de bewoordingen ervan niet onverenigbaar is.

In zoverre mist het onderdeel feitelijke grondslag.

20. De eiser heeft zijn in het onderdeel aangehaalde argumenten enkel aangevoerd tot staving van zijn verweer met betrekking tot de nietigheid van het proces-verbaal dat werd opgemaakt op basis van inlichtingen, verkregen uit vertrouwelijke dossiers uit andere onderzoeken, en van de daaropvolgende rechtspleging. Met die argumenten heeft hij geen afzonderlijk middel beoogd. De kamer van inbeschuldigingstelling diende die argumenten niet afzonderlijk te beantwoorden. Met de redenen die het arrest bevat, verwerpt en beantwoordt de kamer van inbeschuldigingstelling eisers verweer.

In zoverre kan het onderdeel niet worden aangenomen.

Vijfde middel

21. Het middel voert schending aan van artikel 22.3 Verdrag van Wenen van 18 april 1961 inzake diplomatiek verkeer (hierna Verdrag Diplomatiek Verkeer): het arrest verwerpt eisers verweer met betrekking tot de nietigheid van het proces-verbaal van 4 oktober 2006 inzake de ontzegeling en doorzoeking van een strafrechtelijk inbeslaggenomen voertuig met Britse diplomatieke nummerplaat omdat een voertuig van de Ivoriaanse ambassade in Londen niet gevrijwaard is tegen onderzoek in België; de internationaalrechtelijk vastgelegde immuniteit of vrijwaring van de diplomatieke vervoermiddelen geldt evenwel, ongeacht de plaats waar dit vervoermiddel zich bevindt; aldus is het arrest niet naar recht verantwoord.

22. Artikel 22 Verdrag Diplomatiek Verkeer regelt de wederzijdse verplichtingen van de zendstaat en de ontvangende Staat met betrekking tot hun diplomatiek verkeer. Zo bepaalt artikel 22.3: “*De gebouwen van de zending, het meubilair en andere daar aanwezige voorwerpen, alsmede de vervoermiddelen van de zending, zijn gevrijwaard tegen onderzoek, vordering, beslaglegging of executoriale maatregelen.*” De verplichtingen van derde Staten ten opzichte van het diplomatiek verkeer zijn opgenomen in artikel 40 Verdrag Diplomatiek Verkeer.

Noch uit artikel 22.3, noch uit artikel 40 Verdrag Diplomatiek Verkeer vloeit een vrijwaring tegen onderzoek of beslag voort voor een vervoermiddel van een diplomatieke zending die niet in België is geaccrediteerd.

Het middel dat uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt naar recht.

Ambtshalve onderzoek van de beslissing

23. De substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen zijn in acht genomen en de beslissing is overeenkomstig de wet gewezen.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser tot de kosten.

Bepaalt de kosten op 196,41 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, tweede kamer, samengesteld uit afdelingsvoorzitter Luc Van hoogenbemt, als voorzitter, de raadsheren Filip Van Volsem, Alain Bloch, Peter Hoet en Sidney Berneman, en op de openbare rechtszitting van 26 mei 2015 uitgesproken door afdelingsvoorzitter Luc Van hoogenbemt, in aanwezigheid van advocaat-generaal Luc Decreus, met bijstand van griffier Frank Adriaensen.

F. Adriaensen

S. Berneman

P. Hoet

A. Bloch

F. Van Volsem

L. Van hoogenbemt